

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 3/01

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť PaedDr. V. A., bytom T. 648, zastúpeného advokátom Mgr. P. B., Nemocničná 832/2, Š., ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 34 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 10 Co 385/00-37 zo dňa 21. septembra 2000 a uzneseniami Okresnej prokuratúry v Galante č. k. Pn 2058/00-17 zo dňa 3. októbra 2000 a č. k. Pn 2114/00-12 zo dňa 4. októbra 2000, a 18. januára 2001 takto

r o z h o d o l :

Podanie PaedDr. V. A. v časti, v ktorej namieta porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, **o d m i e t a** pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Podanie PaedDr. V. A. v časti, v ktorej namieta porušenie čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1, čl. 34 ods. 1 a čl. 43 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 2. novembra 2000 bolo Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručené podanie PaedDr. V. A., bytom T. 648 (ďalej len „navrhovateľ“), označené ako ústavná sťažnosť proti rozhodnutiam Krajského súdu v Trnave a Okresnej prokuratúry v Galante.

Z obsahu podania vyplýva, že navrhovateľ namieta porušenie v návrhu uvedených ústavných práv uzneseniami Krajského súdu v Trnave a Okresnej prokuratúry v Galante. Napriek označeniu, že ide o ústavnú sťažnosť, pisateľ nežiada v súlade s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 49 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušiť uvedené uznesenia Krajského súdu v Trnave a Okresnej prokuratúry v Galante. Tieto ustanovenia zákona o ústavnom súde požadujú, aby návrh na začatie tohto typu konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 obsahoval označenie základných práv a slobôd, ktoré boli podľa tvrdenia sťažovateľa porušené, a označenie konania štátneho orgánu, ktorým k tomuto porušeniu došlo. K sťažnosti sa majú pripojiť kópie právoplatných rozhodnutí. V posudzovanom prípade „ústavnú sťažnosť“ podala fyzická osoba proti právoplatným rozhodnutiam súdu a prokuratúry. V tejto uvádza, ktoré základné práva a slobody boli v konaní týchto štátnych orgánov porušené, a pripája kópie právoplatných rozhodnutí Krajského súdu v Trnave a Okresnej prokuratúry v Galante. Návrh nie je neprípustný.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje len o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy i orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V danom prípade „ústavná sťažnosť“ smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu v podobe uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 10 Co 385/00-37 zo dňa 21. septembra 2000. Ústavný súd v niekoľkých svojich rozhodnutiach v konaní o ústavnej sťažnosti vyslovil právny názor, že „Všeobecné súdy Slovenskej republiky nie je možné považovať za miestne orgány štátnej správy a ich rozhodnutia za právoplatné rozhodnutia miestnych orgánov štátnej správy, ktorými je Ústavný súd Slovenskej republiky oprávnený zaoberať sa v konaní o ústavnej sťažnosti“ (I. ÚS 4/1999).

Navrhovateľ tiež tvrdí, že označenými rozhodnutiami Okresnej prokuratúry v Galante došlo k porušeniu jeho ústavných práv. V právnej veci sp. zn. II. ÚS 126/95 ústavný súd už konštatoval, že „nepreskúmava zákonnosť postupov orgánov činných v trestnom konaní. Rozhodnutia týchto orgánov nie sú rozhodnutiami podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky a nemožno sa proti nim brániť ústavnou sťažnosťou“ (II. ÚS 126/95). Ústavný súd podanie posúdil ako ústavnú sťažnosť, a preto ju odmietol pre nepríslušnosť ústavného súdu.

Podanie by bolo možné považovať za podnet pri aplikácii ustanovenia § 31a ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 42 ods. 2 OSP (II. ÚS 47/00).

Ústavný súd aj v konaní o podnete v rámci predbežného prejednávania podľa ustanovenia § 25 zákona o ústavnom súde skúma, či fyzická alebo právnická osoba namietajúca porušenie práva využila všetky právne prostriedky ochrany svojich ústavných práv a či o ochrane týchto práv nerozhoduje iný štátny orgán.

Navrhovateľ tvrdí, že využil všetky právne možnosti ochrany jeho (ústavných) práv a namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy konaním a rozhodnutiami Krajského súdu v Trnave a Okresnej prokuratúry v Galante.

Práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie navrhovateľ namieta vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Trnave a Okresnej

prokuratúry v Galante, sa však navrhovateľ môže domáhať len v medziach zákonov, ktoré toto právo vykonávajú (čl. 51 ústavy). Navrhovateľ sa v tomto prípade môže domáhať ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom len za podmienok a prostriedkami upravenými v Občianskom súdnom konaní (ďalej len „OSP“ - § 7 a § 80 OSP). Fyzická osoba musí na svoju ochranu využiť všetky právne prostriedky, ktoré mu priznáva procesný predpis, na základe ktorého sa konanie pred všeobecným súdom uskutočňuje (II. ÚS 36/00). Navrhovateľ podal návrh na Okresný súd v Galante, aby tento určil „právnu a morálnu zodpovednosť Strany maďarskej koalície týkajúcu sa dezinformovania, navádzania učiteľov a riaditeľov k porušeniu zákona č. 270/95 Z. z. o štátnom jazyku“. Okresný súd v Galante uznesením č. k. 6 C 15/00-21 dňa 4. apríla 2000 konanie vo veci zastavil pre nedostatok podmienok takéhoto konania podľa § 103 a § 104 ods. 1 prvej vety OSP a dôvodil nedostatkom právomoci všeobecného súdu (§ 7 a § 105 OSP). O odvolaní navrhovateľa rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 10 C 385/00 21. septembra 2000 tak, že rozhodnutie Okresného súdu v Galante potvrdil. Navrhovateľ tvrdí, že týmto využil všetky právne možnosti ochrany svojich ústavných práv a namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Trnave.

Navrhovateľ namietal na konaní Krajského súdu v Trnave iba to, že v ňom nemal úspech. Nenapadol samotný priebeh konania. Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 4/94 vyslovil, že „Ústavné právo na súdnu ochranu uvedené v čl. 46 Ústavy SR neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom“. Proti neúspechu v konaní sa môže účastník brániť opravnými prostriedkami, ale nie ústavnou sťažnosťou: „Všeobecné súdy poskytujú ochranu plynúcu z citovaného článku ústavy tak, že postupujú v konaní súc viazané procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu“ (I. ÚS 4/94). Ak aj sťažovateľ nemá k dispozícii ďalšie opravné prostriedky, ktorými by napadol rozhodnutia všeobecných súdov, nezakladá táto skutočnosť príslušnosť ústavného súdu na konanie o údajnom porušení práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pokiaľ ide o konanie a rozhodovanie Okresnej prokuratúry v Galante vo vzťahu ku právam zaručeným čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1, čl. 34 ods. 1 a čl. 43 ods. 1 a 2 ústavy, ktorých porušenie navrhovateľ namieta, ústavný súd konštatuje predovšetkým nedostatok príslušnosti. Navrhovateľ namietol porušenie uvedených ústavných práv uzneseniami Okresnej prokuratúry v Galante č. k. Pn 2058/00-17 zo dňa 3. októbra 2000 a č. k. Pn 2114/00-12 zo dňa 4. októbra 2000. V obidvoch prípadoch bolo rozhodnuté o sťažnostiach navrhovateľa proti predchádzajúcim rozhodnutiam policajných orgánov, ktorými došlo k odloženiu veci pre podozrenie zo spáchania trestných činov ohovárania (§ 206 Trestného zákona), vydierania (§ 235 Trestného zákona) a porušovania právomoci verejného činiteľa (§ 158 Trestného zákona). Sťažovateľ nevyužil možnosti napadnúť rozhodnutie Okresnej prokuratúry v Galante, ktoré mu poskytuje § 30 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľ aj v tomto prípade namieta na konaní Okresnej prokuratúry v Trnave iba to, že mu nebolo vyhovené. Nenapáda samotný priebeh konania. Preto i pre námietku porušenia jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy platí primerane to, čo bolo uvedené v jeho námietke, a to porušenie tohoto práva konaním Krajského súdu v Trnave.

Aj v konaní o podnete platí vo vzťahu k námietke navrhovateľa o porušení čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, že ústavný súd nie je príslušný na konanie a rozhodnutie vo veci. Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 23/00 konštatoval, že v konaní o podnete nie je možné poskytnúť ochranu pred zásahom podľa čl. 19 ods. 1, ak nebol využitý postup v občianskom súdnom konaní vo veci ochrany osobnosti. Preto ochranu práv, ktoré sú obsahom čl. 19 ods. 1 a 2, musí dotknutá osoba uplatňovať v súlade s § 11 Občianskeho zákonníka a § 7 OSP najskôr v konaní na príslušnom všeobecnom súde.

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1, ako aj čl. 34 ods. 1 a čl. 43 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť

tejto časti návrhu vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom uvedených ústavných práv a konaním a rozhodovaním orgánov prokuratúry.

V prípade rozhodnutia Okresnej prokuratúry v Galante č. k. Pn 2058/00-17 zo dňa 3. októbra 2000 navyše navrhovateľ namietal porušenie čl. 16 ods. 1 ústavy. Z priložených uznesení Okresnej prokuratúry v Galante ale vyplýva, že v tomto konaní v skutočnosti išlo o práva inej osoby, údajného svedka J. K. Ústavný súd konštatuje, že v konaní o podnete sa môže občan v zmysle čl. 130 ods. 3 ústavy domáhať len ochrany svojich práv, nie práv iných.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.